

A

KPDS BULGARCA / MAYIS 2008

1. - 15. sorularda, cümlede boş bırakılan yerlere uygun düşen sözcük ya da ifadeyi bulunuz.

1. Фактът, ---- ескимосите, ---- храна е изключително богата с мазнини, почти не страдат от атеросклероза, дълго време озадачаваше учените, ---- накрая тайната бе разгадана.

- A) който / тяхната / като
- B) че / чиято / докато
- C) чийто / всекидневна / както
- D) както / такава / но
- E) но / която / а

2. Бананът е сладък, а лимонът е ----.

- A) лютив   B) горчив   C) солен
- D) кисел   E) тръпчиво

3. Загубил влажността си, сухият въздух ---- нагоре и отново ---- над пустинята.

- A) се спуска / се извисява
- B) спада / се издига
- C) се издига / се спуска
- D) се снизява / спира
- E) политат / се спира

4. Земята не е правилно кълбо, ---- е сплесната отгоре и отдолу.

- A) тъй като   B) поради   C) преди
- D) каквото   E) която

5. За да стигнеш навреме, не е нужно да бъдеш много ----.

- A) бързина   B) забързано   C) бързане
- D) бързайки   E) бърз

6. Ако можех да избирам къде да прекарам ваканцията си, нямаше да отида ---- на планина, ---- на море.

- A) нито / нито   B) нито / както
- C) както / нито   D) като / като
- E) после / преди

7. Господин Христов живее на квартира ---- наем, но си мечтае за собствена къща или апартамент.

- A) за   B) в   C) под   D) с   E) при

Diğer sayfaya geçiniz.

A

KPDS BULGARCA / MAYIS 2008

8. **Експертите очакват, че в бъдеще глобалното затопляне ще доведе до ---- на водите с 1 метър, което ---- миграцията на 145 милиона души.**
- A) закачване / щяло да причини
B) изкачване / щеше да породи
C) прикачване / беше причинило
D) покачване / ще предизвика
E) откачване / би могъл да разшири
9. **Предимството при ползването на писмен текст при учене е, ---- можем да се връщаме многократно към него.**
- A) че   B) което   C) дали
D) като   E) понеже
10. **Времето ---- доста от подробностите на изображението на Мадарския конник – единственият скален релеф в Европа.**
- A) бе заприличало   B) е заличило
C) изтривайки   D) е обезличаващо
E) е протрил
11. **На 14 декември 1911 г. норвежка експедиция, ---- от Руал Амундсен, стъпва за пръв път на Южния полюс.**
- A) воден   B) водещ   C) водеща
D) водена   E) като води
12. **Не стигнах кой знае къде, защото, без да забележа, ---- в кръг.**
- A) ще съм се движил
B) ще се движа
C) щял съм да се движа
D) се движа
E) съм се движил
13. **Върхът, подстъпите към който са целогодишно заледени, се оказа ---- и за най-опитните алпинисти.**
- A) непостоянство   B) непосилен
C) изкуствени   D) отдалечени
E) непривлекателно
14. **Стаята се отличаваше със своята изискана ----.**
- A) екипировки   B) стил   C) тишината
D) разположение   E) подредба
15. **Неандерталците вероятно са измрели от студ през последния ---- период, защото рязкото застудяване ---- е изненадало, ---- те не са имали умения и оръдия да си направят топли дрехи.**
- A) заледен / им / всъщност
B) леден / тях / каквито
C) ледников / ги / а
D) исторически / техните / както
E) летен / го / понеже

Diğer sayfaya geçiniz.

A

KPDS BULGARCA / MAYIS 2008

16. - 20. sorularda, aşağıdaki parçada numaralandırılmış yerlere uygun düşen sözcük ya da ifadeyi bulunuz.

Нашата Земя е една от деветте планети, които (16) ---- около Слънцето. Космическите сонди, изпратени на другите планети, дават (17) ----, че само на Земята съществува живот. Самата Земя изглежда «жива», (18) ---- непрекъснато се променя. Скалните маси, които (19) ---- дълбоко в нея, са толкова горещи, че са разтопени. (20) ---- от тези разтопени скали изтича на повърхността през вулканите.

16.

- A) се въртят   В) кръжаха
C) се грижат   D) се размножават
E) се подчиняват

17.

- A) мнение   В) повод
C) ситуация   D) информация
E) размисъл

18.

- A) преди всичко   В) тъй като
C) както   D) какъвто
E) твърде

19.

- A) се намират   В) е разположен
C) изглеждат   D) съсредоточени
E) се вижда

20.

- A) Винаги   В) Някои   C) Част
D) Всякога   E) Никога

21. - 25. sorularda, aşağıdaki parçada numaralandırılmış yerlere uygun düşen sözcük ya da ifadeyi bulunuz.

(21) ---- на телескопа Галилей оставя едни от най-ценните научни наблюдения в историята. Проучванията (22) ---- за фазите на Луната са илюстрирани с ценни ескизи. Той (23) ----, че Луната не излъчва светлина, а отразява светлината на Слънцето. Открива на повърхността ѝ многобройни кратери и неравности, които съвременната астрономия (24) ----. Галилей описва и (25) ---- на Юпитер, както и петната по Слънцето, което го води до извода, че то се върти около оста си.

21.

- A) Изследовател   В) Получателят
C) Собственикът   D) Притежателя
E) Изобретателят

22.

- A) им   В) му   C) тях   D) негови   E) ѝ

23.

- A) създаде   В) ще предлага
C) предположих   D) доказва
E) повтори

24.

- A) приспособи   В) утвърди
C) принадлежи   D) затвърди
E) потвърди

25.

- A) пътниците   В) пътуващите
C) спътниците   D) пътници
E) космосите

Diğer sayfaya geçiniz.

26. - 35. sorularda, verilen cümleyi uygun şekilde tamamlayan ifadeyi bulunuz.

26. Мария прояви истинския си характер, ----.

- A) която научихме съвсем наскоро
- B) ако не беше в състояние да дойде
- C) за която никой от нас не подозираше
- D) когото едва ли щяхме да познаем
- E) който до вчера прикриваше

27. Даниела не обича тъмните цветове и ----.

- A) затова никога не се облича в черно
- B) тъй като предпочита семплите
- C) се озовахме в гъста мъгла
- D) щели да седнат да си поемат дъх
- E) понеже нямаше как да му се обадим

28. ----, която вече е готова.

- A) Всички ние отидохме на обяд в ресторанта
- B) Най-хубавата храна е онази
- C) Набързо изядоха сандвичите
- D) В закувалнята нямаше ястие
- E) За него най-вкусните месни специалитети са тези

29. ----, сигурно имаш висока температура.

- A) Утре ще духа студен вятър
- B) Днес времето е слънчево
- C) В гората е избухнал пожар
- D) Челото ти гори
- E) Ръцете му бяха измръзнали

30. ---- и я следя редовно.

- A) Всеки ден научавам новините
- B) Получавам списание «Космос»
- C) Допада ми съдържанието на този всекидневник
- D) Абониран съм за въпросното седмично издание
- E) Интересувам се от политика

31. Трябваше да гледам с бинокъл, ----.

- A) за да уловя всички подробности на пейзажа
- B) за да си коригират зрението
- C) ще се явиш на преглед при очен лекар
- D) понеже им предстои усилена подготовка
- E) които си купих на евтино още миналата година

32. Отивам в училището, ----.

- A) които са построени преди много години
- B) който се намира в близост до нашия квартал
- C) в което учих през миналата учебна година
- D) за която бях чул ласкави отзиви
- E) пред който винаги се събират ученици и учители

33. ----, водата се превръща в лед.

- A) Когато загърми и засвятка
- B) Потече ли по равното поле
- C) Като се спуснат през стръмната планина
- D) Замръзне ли
- E) Понеже бе привикнал на студа

34. ---- дали има живот и на други планети.

- A) Науката все още не е дала категоричен отговор
- B) Тези въпроси никак не я вълнуваха
- C) Нашият континент ще се изправи пред екологични проблеми
- D) Земята притежава кълбовидна форма
- E) Учените откриха изследователски център

35. Производството на електрическа енергия с помощта на атомни реактори е дейност, ----.

- A) където никой не се е обадил досега
- B) за който са заделени огромни средства от националния бюджет
- C) при които се обръща внимание на научно-изследователските проекти
- D) какъвто досега не сме притежавали
- E) в която участват различни клонове на промишлеността

36. - 40. sorularda, verilen Bulgarca cümleye anlamca en yakın Türkçe cümleyi bulunuz.

36. Сингапур, в който можем да намерим на едно място културните ценности на Югоизточна Азия, с вкусните си ястия, архитектурно богатство и природни красоти, е един неповторим град за туристически посещения.

- A) Güneydoğu Asya'da Singapur gibi turistlere cazip gelecek bir kentin oluşabilmesi için zengin mutfağın yanı sıra, mimarî zenginlik ve doğal güzelliklere sahip olunması gerekir.
- B) Güneydoğu Asya'nın kültürel değerlerini bir arada bulabileceğimiz Singapur, lezzetli yemekleri, mimarî zenginliği ve doğal güzellikleriyle turistik ziyaretler için eşsiz bir kenttir.
- C) Güneydoğu Asya'da Singapur'un dışında lezzetli yemekleri, mimarî zenginliği ve doğal güzellikleriyle turistleri cezbeden başka kentler de oluşturulmak istenmektedir.
- D) Singapur, turistlere sunduğu kültürel değerleri, lezzetli yemekleri, mimarî zenginlikleri ve doğal güzellikleri açısından Güneydoğu Asya'nın incisi gibidir.
- E) Singapur'un, Güneydoğu Asya'da turistlere sunduğu eşsiz kültürel değerler arasında kuşkusuz lezzetli yemekleri, mimarî zenginlikleri ve doğal güzellikleri ilk sırada yer alır.

37. **Бе оповестено, че изтъкнати климатолози работят върху доклад, в който се предупреждава за свързани с глобалното затопляне локални опасности като разпространението на глада в Африка и топенето на хималайските ледници.**
- A) Дүнйанын үнлү иклимбилмчилери, күресел ысынымға бағлы оларак Хималая бузуларынын еrimesi ve Африка’даки ачлығын yaygınlaşması ile ilgili bir araştırma üzerinde çalışıklarını bildirdiler.
- B) Күресел ысынымға бағлы оларак Африка’да ачлығын yaygınlaşması ve Хималая бузуларынын еrimesi gibi bölgesel tehlikeler hakkında дүнйанын önde gelen иклимбилмчилеринин rapor hazırlayacakları bildirildi.
- C) Ünlü иклимбилмчилерин, күресел ысынымға бағлы olan ve aralarında Африка’да ачлығын yaygınlaşması ve Хималая бузуларынын еrimesi gibi bölgesel tehlikeler hakkında uyarıcı bir rapor üzerinde çalışmaları duyuruldu.
- D) Дүнйаға үнлү иклимбилмчилерин hazırladığı ayrıntılı rapor sonucunda, Африка’да ачлығын yaygınlaşması ve Хималая бузуларынын еrimesi gibi bölgesel tehlikelerin күресел ысынымға ilgisiz olmadığı ortaya çıktı.
- E) İклимбилмчилерин raporu, Африка’да ачлығын yaygınlaşması ve Хималая бузуларынын еrimesi gibi bölgesel tehlikelerin күресел ысынымға tetikleyeceğini açıkça ortaya koymaktadır.
38. **Астрофизиците от обсерваторията в Чанаккале съобщиха, че първото пълно лунно затъмнение за годината се очаква тази нощ и въпреки облачното време ще може да се наблюдава от цялата страна.**
- A) Çanakkale gözlemevindeki astrofizikçiler yılın ilk tam Ay tutulmasının bu gece gerçekleşmesi beklendiğini ve bulutlu havaya rağmen bütün yurttan gözlenebileceğini bildirdiler.
- B) Gözlemevindeki astrofizikçiler yılın ilk tam Ay tutulmasının bu gece gerçekleşmesini beklediklerini ve bulutlu havadan dolayı sadece Çanakkale bölgesinde gözlenebileceğini açıkladılar.
- C) Yılın ilk tam Ay tutulmasının bu gece gerçekleşmesi beklendiği bildirildi ve bulutlu havaya rağmen bunun Çanakkale’den de gözlenebilecek olması gözlemevindeki astrofizikçileri sevindirdi.
- D) Bulutlu havadan dolayı sadece Çanakkale’den gözlenebileceği açıklanan yılın ilk tam Ay tutulmasına gözlemevindeki astrofizikçilerin ve yerli halkın yoğun ilgi göstermeleri bekleniyor.
- E) Gözlemevindeki astrofizikçilere göre, bu gece gerçekleşmesi beklenen yılın ilk tam Ay tutulması, bulutlu havadan dolayı yurttan en iyi şekilde Çanakkale bölgesinde gözlenebilecek.

39. Ботаниците подчертаха, че цветята играят изключително важна роля за осигуряването на биологическото разнообразие в екосистемата на степите.

- A) Bitkibilimciler, bozkırların ekosistemindeki biyolojik çeşitliliği sağlayan çiçek türlerinin daha ayrıntılı araştırılması gerektiğini vurguladılar.
- B) Bazı bitkibilimcilere göre, bozkırlarda biyolojik çeşitliliğin sağlanması büyük ölçüde çiçek türlerinin varlığını sürdürmesine bağlıdır.
- C) Bozkırların ekosisteminde çiçek türlerinin biyolojik çeşitliliğin sağlanmasına katkıda bulunduğunu bitkibilimciler de kabul etmektedir.
- D) Bitkibilimciler, bozkırların ekosistemindeki biyolojik çeşitliliğin sağlanması için çiçeklerin olağanüstü önemli rol oynadığını vurguladılar.
- E) Ülkemizin ünlü bitkibilimcileri, bazı çiçek türlerinin gelişmesi için bozkırlardaki biyolojik çeşitliliğin ne kadar önemli olduğunu bir kez daha vurguladılar.

40. Античният град Аспендос, за който се предполага, че съществува от времето на хетите, в елинистичния и римския период се превръща във важен търговски център.

- A) Hititler döneminde kurulduğu kesin olarak kanıtlanan Aspendos antik kentinin Helenistik ve Roma çağında önemli bir ticaret merkezine dönüştüğü bilinir.
- B) Hititler zamanından beri var olduğu tahmin edilen Aspendos antik kenti, Helenistik ve Roma dönemlerinde önemli bir ticaret merkezine dönüşür.
- C) Aspendos antik kenti gibi Hititler zamanında kurulan yerleşim yerlerinin, Helenistik ve Roma döneminde ticarî etkinliklerini önemli ölçüde artırdıkları sanılır.
- D) Aspendos gibi, Helenistik ve Roma zamanında ticaret merkezine dönüşen bütün antik kentlerin Hititler döneminde kurulmuş oldukları ortaya çıktı.
- E) Aspendos antik kentinin Hititler döneminde kurulduğu, ancak bir ticaret merkezi olarak gelişmesinin Helenistik ve Roma zamanına rastladığı düşünülmektedir.

41. - 45. sorularda, verilen Türkçe cümleye anlamca en yakın Bulgarca cümleyi bulunuz.

41. Astronomlar, ilk kez dev bir karadeliikten parçacıkların şiddetli bir biçimde püskürmesini ve komşu galaksiye çarpmasını görüntülemeyi başardılar.

- A) Astronomi si поставиха за цел да заснегат изригването на частици от огромна «черна дупка» и ускореното им движение към съседната галактика.
- B) Astronomите се надяват да заснегат мощното изригване на частици от огромна «черна дупка» и сблъскването им с една голяма галактика.
- C) Astronomите успяха да заснегат за първи път мощното изригване на частици от огромна «черна дупка» и сблъскването им със съседна галактика.
- D) Изригването на частици от огромна «черна дупка» и сблъскването им със съседна планета е явление, с чието изследване се занимават астрономите.
- E) Със свръхчувствителни уреди астрономите регистрират мощното изригване на частици от голяма «черна дупка» и сблъскването им с близката галактика.

42. Fransız bilim adamları, insanların 2060 yılına kadar fiziksel sınırlarının sonuna ulaşacağını ve bu nedenle sporda herhangi bir dünya rekoru kıramayacağı tezini savundular.

- A) Френски учени защитиха тезата, че до 2060 година хората ще достигнат предела на физическите си възможности и поради тази причина в спорта няма да могат да се подобряват световни рекорди.
- B) Френски експерти допускат, че до 2060 година човекът ще достигне предела на физическите си възможности и поради това не бива да се очаква подобряване на световни рекорди в спорта.
- C) Френски специалисти са изчислили, че до 2060 година хората ще достигнат предела на физическите си възможности и затова подобряването на световни рекорди в спорта ще изисква повече усилия.
- D) Френски спортни наблюдатели прогнозираат, че до 2060 година човекът ще достигне границите на физическите си дадености и световни рекорди ще се подобряват само в някои видове спорт.
- E) Френски анализатори предвиждат, че рекорди в спорта ще се подобряват до 2060 година, защото тогава хората вече ще са достигнали капацитета на физическите си възможности.

43. **Uzmanlara göre, günümüzde küresel ısınma ve buna bağlı olarak yaşanan iklim değişikliğine karşı alınabilecek en etkili önlemlerin arasında, var olan ormanların ıslahı ve ağaçlandırma gelmektedir.**
- A) Spesialistite izrazyavat съмнение, че мерките за опазването на сегашните гори и създаването на нови такива ще бъдат достатъчно резултатни срещу глобалното затопляне и свързаната с него промяна в климата.
  - B) Учените смятат, че най-неотложните мерки, които незабавно трябва да се предприемат срещу глобалното затопляне и свързаната с това промяна в климата, са опазването на вече съществуващите гори и залесяването.
  - C) Според специалистите сред най-ефективните мерки, които могат да се предприемат срещу глобалното затопляне и свързаната с това промяна в климата, са подобряването на вече съществуващите гори и залесяването.
  - D) Специалистите предупреждават, че ако не се предприемат мерки за опазването на съществуващите гори и залесяването, борбата срещу глобалното затопляне и свързаната с това промяна в климата ще бъде неефективна.
  - E) Специалистите определят опазването на съществуващите гори и залесяването като най-резултатните мерки, които могат да се предприемат срещу глобалното затопляне и свързаната с това рязка промяна в климата.
44. **Japonya'nın yörüngeye oturttuğu uzay gemisinin Ay'ın ayrıntılı haritasını çıkaracağı ve Ay toprağındaki mineral ve diğer elementlerin dağılımını belirleyeceği bildirildi.**
- A) Сред основните цели на учените в Япония са изваждането на подробна карта на Луната и определянето на разпределението на минералите и другите елементи в лунната почва.
  - B) Съобщението, че Япония е извела в орбита космически кораб, който ще извади карта на Луната и ще определи състава на минералите в лунната почва, не бе потвърдено официално.
  - C) През последните години Япония извежда в орбита космически кораби, които изваждат подробна карта на Луната и определят разпределението на минералите в лунната почва.
  - D) Известно е, че тази година Япония изведе в орбита космически кораб, който извади карта на Луната и определи разпределението на минералите и другите елементи в лунната почва.
  - E) Съобщено бе, че изведеният в орбита от Япония космически кораб ще извади подробна карта на Луната и ще определи разпределението на минералите и другите елементи в лунната почва.

45. Çatalhöyük'ün en ilginç buluntularından olan duvar resimlerinden 14'ü Anadolu Medeniyetleri Müzesi'nde sergilenmektedir.

- A) В Музея на анатолийските цивилизации са изложени само четиринайсет от скалните рисунки, които са разкрити по време на разкопки в Чаталхьоюк.
- B) Четиринайсет от скалните рисунки, които са сред най-интересните находки от Чаталхьоюк, са изложени в Музея на анатолийските цивилизации.
- C) Сред най-интересните експонати в Музея на анатолийските цивилизации са четиринайсет скални рисунки от древното поселище Чаталхьоюк.
- D) Чаталхьоюк е известен със скалните си рисунки, четиринайсет от които са изложени в Музея на анатолийските цивилизации в турската столица.
- E) В Музея на анатолийските цивилизации в Анкара могат да се видят четиринайсет скални рисунки, разкопани от археолози в древен Чаталхьоюк.

46. - 51. sorularda, parçanın anlam bütünlüğünü sağlamak için boş bırakılan yere gelebilecek cümleyi bulunuz.

46. Колкото и необятни да са океаните, търговските кораби следват предварително уточнени маршрути. В проливите и пристанищата, както и в близост до тях, където се движат много плавателни съдове, съществуват строги правила, за да не стават злополуки. Тези правила важат в целия свят. ----. Корабите следят да не се отклонят от маршрута по картата и по някои отколешни ориентири като планините, фаровете, Слънцето и звездите.
- A) Той имаше свои цели в живота и ги следваше неотклонно
  - B) Според една от тях човекът винаги се стреми към непостижимото
  - C) Този град е разполагал с пристанище още в дълбока древност
  - D) Плавателните съдове пореха тъмносините води на залива
  - E) Едно от тях например гласи, че движението по вода е дясно

47. Историците така и не могат да постигнат съгласие по въпроса кога точно се появили чадърите. Съществуват доказателства, че ги е имало още в Древен Египет, където са служели за предпазване от слънцето. Имали са разнообразни форми и се правели от палмови листа или птичи пера, закачени на дълги дървени пръчки. Според учените в Древен Египет чадърите били символ на престиж и разграничаване на владетелите от простолюдието. ----.
- A) Между робите и робовладелците в Древен Египет често възниквали стълкновения
- B) Дъждът заваля неочаквано и ни намокри до кости
- C) Египетските владетели построили загадъчните пирамиди
- D) Често ги украсявали с цветя, а при слънчево време робите ги държали над главите на господарите си
- E) Чадърът е приспособление, което ни предпазва от дъжд, а понякога и от слънце
48. Едва тогава аз разбрах коя сила беше надвила страха в това създание. ----. И когато оловното зърно е проникнало в гърдите му и то е почувствало идването на смъртта, цялото му същество е било погълнато от приближаването на тая важна минута. То не е имало време да се занимава с мене, защото се е приготвяло да посрещне своя край. В тия няколко минути може би неговата душа е усещала част от оная скръб, която всяко живо същество изпитва пред прага на смъртта.
- A) То беше ударено смъртно
- B) Дълбока рана зееше по тялото й
- C) Нейните усилия да се измъкне от локвата останаха безполезни
- D) Той се показва след малко в целия си блясък
- E) Тя беше ранена в крилото
49. Френски парфюмери твърдят, че са успели да пресъздадат парфюма на египетските фараони. Прочутата ароматна смола, чиято тайна била погребана под бремето на хилядолетията, е възродена с усилията на изследователите. През 2001 г. учените започнали да изучават формулите на аромата, описани от римски и гръцки автори. Египтяните не умеели да правят парфюми на спиртна основа. ----.
- A) Тя обичаше парфюми френско производство
- B) Те използвали метода на екстракцията, практикуван и днес
- C) Той знаеше, че парфюмерийната индустрия във Франция е много развита
- D) То едва сега научи, че от розата се добива суровина за парфюмерията
- E) Както е известно, розовият храст е чувствителен към студа
50. Иглолистните гори са бедни на храсти и тревисти растения. ----. Обитател на труднодостъпните иглолистни гори е кафявата мечка. Тя се храни със зелени части на растения, горски плодове, понякога и с риба, която лови във високопланинските потоци. Броят на мечките в горите е намалял, затова те са защитени животни.
- A) В тази връзка то ни предлага и много други блага
- B) Поради тази причина в него няма биологическо разнообразие
- C) Именно затова растителността в нея е оскъдна
- D) От древни времена гората е кърмила човека
- E) Ето защо в тях едрите бозайници не намират изобилие на храна

51. ----. Още тогава тя наброява 400 000 жители и разполага с 3 пристанища. Победата над персийците през 479 г. я налага като водещ сред останалите гръцки градове. По време на краткото управление на Перикъл Атина се сдобива с изключителни архитектурни паметници. В този период тя приютява най-изтъкнатите мислители, философи и драматурзи на древността.

- A) Географското месторазположение на града е много благоприятно
- B) От дълбока древност поселението е средище на оживена търговия
- C) През V в. пр.н.е. Атина се превръща в люлка на древната цивилизация
- D) Владетелите му се отличават с далновидност и прагматизъм
- E) Никой не е бил в състояние да го покори поради непристъпните му крепостни стени

52. - 57. sorularda, verilen durumda söylenmiş olabilecek sözü bulunuz.

52. Ангел и Силвия са добри приятели. Той ѝ се обажда по телефона и я кани да играят заедно тенис. Силвия учтиво му отказва, тъй като я боли кракът. Тя казва:

- A) Не, не желая никъде да ходя с тебе. Боли ме крак.
- B) Благодаря ти, но не обичам да ходя на вечеря в ресторант.
- C) О, благодаря ти за поканата! Къде и в колко часа ще ме чакаш?
- D) С удоволствие бих играла тенис с тебе, но за съжаление ме боли крак. Извинявай!
- E) Бих играла тенис при условие, че дойдат и другите ни приятели.

53. Гергана се чувства зле. Боли я стомахът. Има температура. Отива на преглед при лекаря. Той я пита:

- A) От какво се оплаквате?
- B) Какво следвате в университета?
- C) Коя е най-близката Ви приятелка?
- D) Откъде сте и къде живеете?
- E) Смятате ли да работите по специалността си?

54. Господин Савов бърза за аерогарата. След два часа трябва да лети за Истанбул. Той се тревожи, защото закъснява. За щастие успява да вземе такси. Той се качва в таксито, сяда до шофьора и казва:

- A) Ако обичате, спрете тук!
- B) Приятно ми е! Савов.
- C) Към аерогарата. И моля Ви, по-бързо! Закъснявам.
- D) Извинете, как мога да отида до аерогарата?
- E) От колко години живеете в София?

55. Мариана чака гости. Ще дойдат новите ѝ приятели, с които наскоро се запозна. Ето, гостите идват. Мариана любезно ги посреща на вратата и ги кани. Тя казва:

- A) Кого търсите?
- B) Заповядайте! Влезте. Радвам се, че дойдохте.
- C) Почакайте малко, аз ще ви извикам.
- D) Приятно ми е! Казвам се Мариана.
- E) Кога ще дойдете отново?

56. Вие имате среща с Марта, но закъснявате, защото дълго време чакахте автобус, а не можяхте да вземете и такси. Как ще се извините за закъснението?

- A) Марта, здравей! Предлагам веднага да отидем и да заемем местата си в ресторанта, защото закъснях.
- B) Здравей, Марта! От 10 години живея в този град и градският транспорт никак не се е подобрил.
- C) Марта, привет! Много се радвам, че се срещнахме отново. Къде предлагаш да отидем?
- D) Здравей! Марта, много съжалявам! Закъснях, защото чаках 40 минути автобус, а не успях да взема и такси. Моля ти се, извинявай!
- E) Здравей, Марта! Надявам се, че не си ограничена с времето, защото аз закъснях доста.

57. Синът Ви се казва Тони. Той беше болен, но настоява да излезе да играе в градинката. Как и по какви причини ще му забраните да излиза?

- A) Тони, не настоявай! Сега трябва да напишеш домашните си работи и вечер можеш да излезеш за малко в градинката.
- B) Не, Тони! Категорично ти забранявам да излезеш на улицата и да играеш с децата от другия блок.
- C) Не настоявай, Тони! Докато не си научиш уроците за утре, няма да ти разреша да излезеш в градинката.
- D) Тони, утре ти предстои класна работа по математика и трябва сериозно да се подготвиш за нея.
- E) Не, Тони, не настоявай! Не излизай. Навън е много студено, а ти беше болен. Още е опасно. Ще излезеш утре.

58. - 63. sorularda cümleler sırasıyla okunduğunda parçanın anlam bütünlüğünü bozan cümleyi bulunuz.

58. (I) Колумб получава благословията и финансирането на испанската корона да търси западния път към Индия. (II) Първата експедиция е с екипаж от 90 души на корабите «Санта Мария», «Пинта» и «Ниня». (III) Корабите потеглят на 3 август 1492 г. от Канарските острови, пресичат Атлантическия океан в субтропичния пояс и достигат до остров Сан Салвадор. (IV) Голяма част от островите и архипелазите в Атлантическия океан днес се превърнаха в развити курортни зони. (V) Там Колумб акостира на 12 октомври 1492 г. и това става официалната дата на откриването на Америка от европейци.

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

59. (I) Много хора са чувствителни към ниските температури. (II) Затова, когато дойде зимата и термометърът падне под нулата, при тях се появяват първите признаци на т. нар. студова алергия. (III) С настъпването на зимата започва да вали сняг във високите части на планините. (IV) Това са зачервяване на кожата, сърбежи, хрема, главоболие или затруднено дишане. (V) Ако имате подобни оплаквания, препоръките на специалистите ще ви помогнат да намалите неприятните симптоми.

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

60. (I) Италиански археолози съобщиха, че са открили пещерата, където вълчицата е кърмила основателите на Рим – близнаците Ромул и Рем. (II) Археологията е наука, която напоследък бележи големи успехи в Италия. (III) Затрупана под няколко метра почва, тя е открита по време на реставрационни работи в двореца на император Август. (IV) Данните за нея са получени с помощта на ендоскоп и лазерен скенер. (V) Стените са украсени с морски раковини и мозайки, а в центъра на помещението е разположена скулптура на орел.

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

61. (I) Няколко селяни тръгнаха заедно за града. (II) Между тях били Хитър Петър и един скъперник. (III) Едва ли има някой, който да не обича да слуша анекдоти за Хитър Петър. (IV) Стигнаха до една дълбока река, над която имало дебело дърво за мост. (V) Всички успешно преминали през реката, но само скъперникът, който бил много страхлив, паднал във водата.

A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

62. (I) Имало едно време двама търговци – и двамата богати, и двамата почитани от хората. (II) Но единият бил спечелил богатството си с труд, а другият – с лъжа, измама и грабеж. (III) Честният имал сърце и смелост, а безчестният бил бездушен и жесток. (IV) Двамата постоянно спорели, чие богатство е по-ценно – спечеленото с нечестни средства или честно спечеленото. (V) Няма съмнение, че търговията допринася за развитието на пазарите.

A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

63. (I) Горнотракийската низина е разположена в южната част на България. (II) Балканският полуостров се отличава със своя разнообразен релеф. (III) През нея тече река Марица. (IV) По двата бряга на Марица е разположен град Пловдив – вторият по големина град в България. (V) В него се издигат няколко хълма.

A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

64. - 69. sorularda, verilen cümleye anlamca en yakın olan cümleyi bulunuz.

64. Ораторът взе думата, тъкмо когато аудиторията започна да губи търпение.

- A) Аудиторията загуби търпение, защото говорителят закъсня повече от един час.
 B) Ораторът започна да говори, когато търпението на слушателите се изчерпваше.
 C) Ораторът знаеше добре кога и как да застане пред аудиторията и по какъв начин да я спечели.
 D) Когато говорителят говори скучно и вяло, аудиторията не иска да го слуша.
 E) Ораторът мечтаеше за пълна аудитория, която да го слуша с внимание.

65. Известно е, че Швейцария е един от най-големите финансови и банкови центрове в света.

- A) Няма съмнение, че Швейцария и в бъдеще ще отдава голямо значение за развитието на банковото дело и финансите.
 B) Предполага се, че скоро Швейцария ще бележи значителни успехи в областта на банковото дело и финансите.
 C) Знае се, че Швейцария е сред най-крупните финансови и банкови средища на планетата ни.
 D) Никой не знае, че голяма част от световните финансови структури са в Швейцария и Австрия.
 E) Всички знаем, че освен с банките и финансовите си центрове, Швейцария се слави и с часовниците си.

66. **Нужен е кураж, за да кажеш истината.**

- A) Изричането на истината изисква смелост.
- B) Когато истината е неприятна, иска се доблест за приемането ѝ.
- C) Истината винаги трябва да се каже право в лицето на човека.
- D) Истината не може да се скрие, рано или късно тя изплува на повърхността.
- E) Истината и само истината искаше да чуе той от приятеля си за случилото се вчера.

67. **Гледан откъм морето, Бургас изглежда великолепно.**

- A) Гледано от Бургас, морето изглежда много красиво.
- B) От морето се виждат всички крайбрежни прелести на Бургас.
- C) Бургас си е красив град и като го погледнеш от сушата.
- D) Красотите на Бургас се открояват пред нас от всички страни.
- E) Град Бургас притежава чудесен изглед от морето.

68. **Митовите са разкази, описващи историята на богове и герои.**

- A) Историята на боговете и героите е предмет на митологията.
- B) В митовите се разказва за живота и делата на богове и герои.
- C) Легендите винаги имат интересно и увлекателно съдържание.
- D) Боговете са главните герои в митологическите разкази.
- E) Историята на боговете и героите все още си остава неизследвана.

69. **Някои древни философи са допускали, че огънят е едно от първите научни открития.**

- A) Някои философи в древността са предполагали, че едно от първите открития в науката е огънят.
- B) Откриването и използването на огъня бележи скок в развитието на човечеството.
- C) Някои философи в древността имат несъмнен принос за откриването на огъня.
- D) Тезата, че едно от първите научни открития в древността е огънят, бе отхвърлена от някои философи.
- E) Задачата на някои философи в древността е била да регистрират научните открития.

70. - 75. sorularda, karşılıklı konuşmanın boş bırakılan kısmını tamamlayabilecek ifadeyi bulunuz.

70. Елена :
- Стефане, какво реши? Къде ще гледаш футболния мач – на стадиона или по телевизията?

Стефан :
- Ако не завали дъжд, ще отида на стадиона със сигурност.

Елена :
- ----.

Стефан :
- В такъв случай ще го гледам по телевизията.

- A) Популярността на футбола расте с всеки изминат ден
- B) С откриването на новата автобусна линия вече се пътува удобно до стадиона
- C) Доколкото разбрах, билети за мача се продават пред входа на стадиона
- D) Струва ми се, че гостуващият отбор ще победи домакините
- E) Прогнозата за утре е купеста облачност с преобладаващия от дъжд

71. Маргарита :
- Вчера те видях на спирката с една девойка. Каж ми нещо повече за нея.

Виолета :
- ----?

Маргарита :
- Ами, как се казва, на каква възраст е?

Виолета :
- Името ѝ е Наталия и е на толкова години, на колкото си и ти.

- A) В коя част на деня беше това
- B) На коя спирка си ме видяла
- C) Какво по-точно те интересува
- D) Да не би да си ме припознала, защото вчера не съм излизала от къщи
- E) Кога си минала през главната улица

72. Росица :
- Какви са тези куфари, какъв е този багаж? Къде заминаваш и защо досега нищо не си ми казала?

Димитрина :
- Защото исках да те изненадам. Заминавам за Турция.

Росица :
- ----?

Димитрина :
- На отиване със самолет. Успях да си купя по-евтин билет. На връщане предпочитам да пътувам с влак. Така ще мина през много градове.

- A) Ще имаш ли време да разгледаш историческите забележителности на Анкара
- B) Била ли си друг път в Турция
- C) Сама ли заминаваш или с родителите си
- D) Аз никога не съм била в Турция. Как ще пътуваш
- E) Имаш ли нещо против догодина да отидем заедно на екскурзия

A

KPDS BULGARCA / MAYIS 2008

73. Клиентът :
- **Добър ден, госпожице. Имам резервация за стая.**

Служителката :
- ----?

Клиентът :
- **Стефан Илиев. Идвам от Русе. Обадих се за резервацията вчера.**

Служителката :
- **За съжаление името Ви го няма в списъка с резервациите, но разполагаме със свободни стаи.**

- A) Колко нощувки ще имате
- B) Бихте ли си казали името
- C) Желаете ли закуска и вечеря към нощувката
- D) За първи път ли се настанявате в нашия хотел
- E) Миналия път останяхте ли доволен от обслужването в хотела

74. Методи :
- **Здравей! Какво правиш? Чакаш ли някого?**

Васил :
- ----.

Методи :
- **Какво ти е? Боли ли те нещо?**

Васил :
- **Да, всичко ме боли. Имам и температура. Много ми е лошо.**

- A) Здравсти! Не. Отивам на преглед
- B) Здравсти! Чакам Иванка. Ще отидем на театър
- C) Привет! Да. Имам среща с колеги от факултета
- D) Здравсти! Искам да те поканя на излет до Витоша
- E) Здравей! Чакам тролея за Народната библиотека

75. Господинът :
- ----?

Госпожата :
- **Тук, на това гише даваме информация. Кажете какво обичате.**

Господинът :
- **Как да изпратя две писма? Едното е обикновено, а другото препоръчано.**

Госпожата :
- **Обикновеното писмо пуснете в пощенската кутия, а препоръчаното дайте на съответното гише.**

- A) Здравейте! Мога ли да уточня от колко до колко часа работите
- B) Добър ден! Как мога да отида до автогарата
- C) Здравейте! Бихте ли ме упътили към най-близката автобусна спирка
- D) Добър ден! Извинете, търся службата за информация. Къде се намира
- E) Добър ден! Продават ли се при Вас пощенски марки за препоръчани писма

Diğer sayfaya geçiniz.

76. - 80. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Египетските учени си поставиха задача да възродят някогашната слава на Александрийската библиотека. За целта ЮНЕСКО предостави огромни средства, които се изразяват в стотици милиони долари. Делегация на организацията се запозна с архитектурните и инженерните особености на проекта. За новата библиотека са предвидени 45 000 м², където да се съхраняват най-ценните ръкописи от цял Египет, както и древни текстове от други страни. Известно е, че в древността библиотеката е била най-голямата съкровищница на ръкописи – съдържала е около 40 000 исторически, религиозни, научни и други текстове на папирус, пергамент или върху медни листове. Опожарена е при завземането на Александрия от войските на Юлий Цезар. Според преданието Цезар обещал на Клеопатра да я възстанови и действително успял да набави значителна част от унищожените ръкописи. Но всичко това е изпепелено при повторен пожар няколко века по-късно.

76. В текста се разказва за ----.

- A) богатите библиотеки на древния свят
- B) едно от седемте чудеса в древността
- C) дейността на ЮНЕСКО по възстановяване на древни паметници на културата
- D) обсадата на Александрия от войските на Юлий Цезар
- E) намерението на египетските учени да възстановят славата на Александрийската библиотека

77. Според текста ----.

- A) прочутата Александрийска библиотека била опожарена от войските на римския император Цезар
- B) древните египтяни били пристрастени към четенето
- C) славата на Александрийската библиотека никога няма да се възроди
- D) делегацията на ЮНЕСКО все още не се запознала с особеностите на проекта
- E) Клеопатра обещала на Юлий Цезар да възстанови библиотеката

78. В текста се изтъква, че ----.

- A) архитектурните и инженерните особености на проекта не са съобразени със спецификата на обекта
- B) Юлий Цезар е успял да възстанови значителна част от унищожените ръкописи
- C) предвидените за библиотеката 45 000 м² няма да бъдат достатъчни за ценните ръкописи от Египет и цял свят
- D) Пергамската библиотека е съперничела по богатство на Александрийската
- E) унищожителните пожари били чести явления в Древен Египет

Diğer sayfaya geçiniz.

A

KPDS BULGARCA / MAYIS 2008

79. Изразът «съкровищница на ръкописи», намиращ се в петото изречение на текста, е употребен със следното значение:

- A) богатство, сбор от много ценни ръкописи.
- B) неразшифровани от специалистите ръкописи.
- C) ръкописи, чието авторство е установено.
- D) написан на ръка от самия автор текст.
- E) голяма ценност, богатство, имане.

80. Думата «пергамент», намираща се в петото изречение на текста, е употребена със следното значение:

- A) ръкописна книга.
- B) материал с широко приложение в строителството.
- C) обработена тънка животинска кожа като материал за писане в древността.
- D) вид печатарски шрифт, използван през миналия век.
- E) вид полупрозрачна и непромокаема хартия.

Diğer sayfaya geçiniz.

81. - 85. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Къщите на село Ковачевица са се скупчили в гънките на два скалисти рида, които се спускат стръмно към река Канина. Изникват внезапно пред погледа зад един завой на пътя и на човек му е трудно да повярва в тяхната реалност. Сграда до сграда, зид до зид, покрив над покрив – изумително е умението, с което те са вписани в околната природа. Извисяват се на 3–4 етажа и поразяват с великолепието на дръзко надвесените си еркери и чардаци, устремени към слънцето. Всяка от къщите е безценна реализация на самобитната архитектурна школа, съществувала по долината на река Места. Отличното функционално решение на сградите и централната канализационна и водопроводна система, прекарана още преди два века сред тези чукари, свидетелстват за изключителната битова култура и високото строително майсторство на техните създатели. Тесните и криволичещи калдъръмени улици на селото още пазят уюта на миналото време и оставят незаличим спомен у всеки, докоснал се до тяхната романтика.

81. В текста се разказва за ----.

- A) плодородното землище на село Ковачевица
- B) социално-икономическото състояние на жителите на село Ковачевица
- C) стиловете в жилищната архитектура в България през миналия век
- D) поразяващите с великолепието си къщи на село Ковачевица
- E) възможностите за екологичен туризъм в село Ковачевица

82. Според текста ----.

- A) село Ковачевица трябва да бъде обявено за архитектурен резерват
- B) къщите в село Ковачевица удивително се вписват в околната природа
- C) тесните и криволичещи калдъръмени улици на селото в момента се ремонтират
- D) село Ковачевица би следвало да послужи за пример на околните населени места
- E) по долината на река Места има много красиви местности за излет

83. В текста се изтъква, че ----.

- A) се предприемат мерки за привличането на местни туристи в село Ковачевица
- B) къщите на село Ковачевица незабавно трябва да бъдат реставрирани
- C) в момента в село Ковачевица се прокарва централна водопроводна система
- D) след разширяването на тесните улици село Ковачевица е станало по-посещавемо
- E) още преди два века в село Ковачевица е съществувала висока битова култура

Diğer sayfaya geçiniz.

A

KPDS BULGARCA / MAYIS 2008

84. Изразът «незаличим спомен», намиращ се в последното изречение на текста, е употребен със следното значение:

- A) спомен, който след определено време избледнява в паметта.
- B) спомен, който оживява в паметта ни само в определени мигове.
- C) спомен, който не може да бъде забравен.
- D) спомен, чието място не може да бъде запълнено с друг.
- E) маловажен, незначителен спомен.

85. Думата «еркер», намираща се в четвъртото изречение на текста, е употребена със следното значение:

- A) название на покрива на селска къща.
- B) покрит с керемиди покрив на здание.
- C) всекидневна стая в селската къща.
- D) издадена като балкон, но покрита отвсякъде част на къща.
- E) прозорец, обърнат към слънцето.

Diğer sayfaya geçiniz.

86. - 90. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Китай смята да превърне намиращите се на територията му части от легендарния Път на коприната, използван от търговските кервани още преди 2100 г. и допринесъл за културния обмен между Европа и Азия, в единен туристически маршрут. Властите в Пекин са разработили план, според който административните граници между шестте провинции, през които минава Пътят на коприната, ще бъдат премахнати в рамките на интегрирана правителствена програма за туристически услуги. Съвместният икономически проект ще позволи рекламирането на Пътя на коприната като «световноизвестната западена марка на китайския туризъм». Прокарването на туристическите маршрути и строителството на сувенирни магазини по протежение на древния търговски път трябва да завършат през ноември 2008 г. Пекин смята да привлече към проекта и останалите държави от Западна и Централна Азия, през които преминава Пътят на коприната. Според оценката на специалистите той има дължина около 10 000 км по суша и вода и е свързвал Китай със Средиземноморието, допринасяйки за развитието на цивилизациите на Древния Египет, Месопотамия, Персия, Индия и Рим.

86. В текста се разказва за ----.

- A) разработения от китайците план за превръщане на Пътя на коприната в единен туристически маршрут
- B) страните от Азия и Европа, през които преминавал Пътят на коприната
- C) коприната, която от дълбока древност се изнася от Азия в Европа
- D) сувенирите, които ще бъдат предлагани на туристите в специални магазинчета по Пътя на коприната
- E) съвместните търговско-индустриални проекти на Китай със съседните страни

87. Според текста ----.

- A) предстои уточняването на дължината и другите параметри на Пътя на коприната
- B) не е възможно да бъде определена дължината на Пътя на коприната
- C) търговските кервани са пътували по Пътя на коприната още от 2100 г. пр.н.е.
- D) успехът на проекта зависи преди всичко от размера на средствата, които ще бъдат вложени в рекламната кампания
- E) Китай смята да привлече към проекта и други страни, през които преминава Пътят на коприната

88. В текста се изтъква, че ----.

- A) през ноември 2008 г. ще започне изграждането на бензиностанции по Пътя на коприната
- B) Пътят на коприната е допринесъл за културния обмен между Европа и Азия
- C) държавите от Централна и Западна Азия продължават и днес да бъдат най-големите производители на коприна
- D) в близко време в Китай ще се пресичат много туристически маршрути
- E) в древността най-много коприна Китай е изнасял в Египет, Месопотамия и Рим

A

KPDS BULGARCA / MAYIS 2008

89. Изразът «запазена марка», намиращ се в третото изречение на текста, е употребен със следното значение:

- A) нещо, което не е засегнато от развала и поквара.
- B) марка, която не е загубила първоначалните си добри качества.
- C) търговска марка, която друг няма право да използва.
- D) място, върху което предварително е осигурено право на притежание или използване.
- E) марка, която е предпазена от опасност, беда или нещастие.

90. Думата «провинция», намираща се във второто изречение на текста, е употребена със следното значение:

- A) спортен и културен център.
- B) дума или езикова форма, характерни за ограничена езикова област.
- C) крайбрежната ивица на дадена страна.
- D) административно-териториална единица.
- E) човек, който не е свикнал с живота в големия град или в столицата.

Diğer sayfaya geçiniz.

91. - 95. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Черно море е вътрешно море. То има соленост 1,8%, която е два пъти по-малка от солеността в океаните и повечето морета. Водата му замръзва при температури, по-ниски от 0° С. Това има голямо значение за морските животни. Вертикално водите на Черно море са разделени на две части – горна, до дълбочина 200 м, съдържаща кислород, и долна – под дълбочина 200 м, в която няма кислород, а сероводород. В резултат на замърсяването на морето през последните години горната част е намаляла на някои места до 80 м. Около 1 000 вида растения и около 2 000 вида животни живеят в богатата на кислород горна част на водите. В долната част на морето – под 200 м – живеят само бактерии, които живеят и дишат без кислород.

91. В текста се разказва за ----.

- A) солеността и условията на живот в Черно море
- B) видовете растения и животни, които обитават долните слоеве на моретата
- C) мерките, които се предприемат за предотвратяване на замърсяването на Черно море
- D) хранителната среда на бактериите и другите микроорганизми в Черно море
- E) долната част на водите на Черно море, която е богата на кислород и сероводород

92. Според текста ----.

- A) Черно море е най-соленото море в тази част на планетата ни
- B) горният и долният слой на водите на Черно море не се различават по съдържание на кислород и сероводород
- C) Черно море е 1,8 пъти по-солено и по-богато на микроорганизми от съседните морета
- D) горната част от водите на Черно море не е пострадала от замърсяване през последните години
- E) в сравнение с другите морета и океани Черно море е два пъти по-малко солено

93. В текста се изтъква, че ----.

- A) горният слой на водите на Средиземно море достига 80 м и в него живеят много микроорганизми
- B) голямата соленост на Черно море се дължи на това, че то е вътрешно море
- C) водата на Черно море замръзва при ниски температури
- D) в долната част на Черно море, под 200 м, освен бактерии живеят и други едноклетъчни
- E) на повърхността на Черно море живеят много морски животни и растения

A

KPDS BULGARCA / MAYIS 2008

94. Думата «вид», намираща се в предпоследното изречение на текста, е употребена със следното значение:

- A) изглед, външен образ.
- B) най-малка систематична група на растенията и животните.
- C) категория на глагола, която показва начина на протичане на действието.
- D) панорама, пейзаж на природна местност.
- E) недействителен, въображаем образ.

95. Думата «вертикално», намираща се в петото изречение на текста, е употребена със следното значение:

- A) отвесно, от горе надолу.
- B) уред за измерване на морска дълбочина.
- C) приспособление за анализиране на състава на морската вода.
- D) нещо, което се отнася до морето, морски.
- E) хоризонтална права линия.

Diğer sayfaya geçiniz.

96. - 100. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Балетът е музикално-сценичен жанр, който се появява още през XV век като пантомима с музика. Литературният сюжет при балета се представя чрез танца. Не по-маловажна е и ролята на музиката, която изразява емоционалното състояние на героите и ситуацията. За балета често се води спор относно приоритетите на музиката, на драматургията, на сценографията или на хореографията. Ясно е, че при отсъствие на кой да е от компонентите няма да има балет. Но за да вникнем по-добре в същността на балетната музика и за да разберем хореографията, трябва да познаваме литературния сюжет – либретото. Балетът се създава върху известни музикални и литературни творби. Във всички музикално-сценични жанрове присъстват и балетни сцени. Затова оперното изкуство е оказало огромно влияние върху развитието на балета. Днес все повече се налага т. нар. модерен балет, най-вече свързан с поп- и рокмузиката.

96. В текста се разказва за ----.

- A) развитието на модерния балет в балканските страни
- B) физическите качества, които трябва да притежава всеки, решил да се занимава с балет
- C) историята и днешното състояние на музикално-сценичните жанрове
- D) особеностите на балета като вид музикално-сценичен жанр
- E) трудностите при възприемането на балета

97. Според текста ----.

- A) младите хора проявяват все по-голям интерес към балета като изкуство
- B) много преди XV век се създават благоприятни условия за възникването на балета
- C) в балета не се отдава голямо значение на музиката
- D) в балета емоционалното състояние на героите се изразява с пантомимата
- E) литературният сюжет на балета се нарича либрето

98. В текста се изтъква, че ----.

- A) хореографията не е компонент на балетното изкуство
- B) при възникването си балетът представлява пантомима с музика
- C) операта оказва влияние върху всички музикално-сценични изкуства
- D) поп- и рокмузиката имат повече почитатели от балета
- E) не е задължително балетът да се създава върху известни музикални и литературни произведения

A

KPDS BULGARCA / MAYIS 2008

99. Изразът *«не по-маловажна роля»*, намиращ се в третото изречение на текста, е употребен със следното значение:
- A) роля, която е също толкова важна.
  - B) роля, която не е особено значима.
  - C) роля, чиято важност не е доказана.
  - D) роля, чието значение не може да се определи.
  - E) роля, чиято важност ще се разбере в бъдеще.

100. Думата *«приоритет»*, намираща се в четвъртото изречение на текста, е употребена със следното значение:
- A) повелителен, нетърпящ възражения.
  - B) склонност, предразположение към някого или нещо.
  - C) нещо, което притежава авторитет и влияние.
  - D) нещо, което има предимство по важност и заслужава внимание преди другите.
  - E) истина, върху която е изградена дадена теория, учение.

TEST BİTTİ.

CEVAPLARINIZI KONTROL EDİNİZ.

**KAMU PERSONELİ YABANCI DİL BİLGİSİ
SEVİYE TESPİT SINAVI (KPDS)**

4 MAYIS 2008

BULGARCA

A KİTAPÇIĞI

1. B	26. E	51. C	76. E
2. D	27. A	52. D	77. A
3. C	28. B	53. A	78. B
4. A	29. D	54. C	79. A
5. E	30. E	55. B	80. C
6. A	31. A	56. D	81. D
7. C	32. C	57. E	82. B
8. D	33. D	58. D	83. E
9. A	34. A	59. C	84. C
10. B	35. E	60. B	85. D
11. D	36. B	61. C	86. A
12. E	37. C	62. E	87. E
13. B	38. A	63. B	88. B
14. E	39. D	64. B	89. C
15. C	40. B	65. C	90. D
16. A	41. C	66. A	91. A
17. D	42. A	67. E	92. E
18. B	43. C	68. B	93. C
19. A	44. E	69. A	94. B
20. C	45. B	70. E	95. A
21. E	46. E	71. C	96. D
22. B	47. D	72. D	97. E
23. D	48. A	73. B	98. B
24. E	49. B	74. A	99. A
25. C	50. E	75. D	100. D